

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is f 5.00; voor de buitensteden f 6.00; franko door het geheele Rijk. Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

MAANDAG, 30 JANUARIJ.

Advertentien van Zes regels en daar beneden worden tegen f 1.00 geplaatst; meer dan Zes regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents regelrege betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 28 Januarij.

De heer Groen van Prinsterer is sinds geruimen tijd in strijd met den Leidschen professor Scholten. Zoo onze lezers vragen naar de oorzaak van deze polemië, die bij open briefwisseling gevoerd wordt, het antwoord ligt voor de hand: 't is naar aanleiding van behendigheden, bij de vrienden' gebruikelijk; waarover ieder klaagt, die met hen in aanraking komt; en alzoo ook de hoogleeraar. Intusschen, opmerkelijk is het, dat de heer Scholten, middeledwyl hij zich beklaagt over de geniepigheden door den heer Groen tegen hem gericht, zich niettemin op zijne beurt veroorlooft *tours d'adresse* te gebruiken omtrent de heer Groen, welke de heer Groen die der Nederlandsch-Hervormde Kerk nodigt. Zoodat de twee kampioenen, aan elkan- der gewaagd zijn. Tot dusverre is de strijd, naar het ons voorkomt, al te lang bij de persoonlijke kwestie blijven hangen en daarom ook tamelijk onvruchtbaar gebleven. Blijkens de jongste gewisselde antwoorden, bestaat er uit- zigt, dat de kwestie op het terrein der beginselen zal worden overgebracht. De strijd zou er zeer in belangrijk- heid bij winnen.

De heer Groen bespreekt in het Nummer van heden enige *problematieën*, door zijn antagonist vooruit gesteld. Daarunder is er eene, waarop wij bijzonder de aandacht vestigen, om het antwoord dat de heer Groen daarop geeft, welk antwoord wij belang hebben onder de oogen onzer lezers te brengen. De heer Scholten heeft het ver- langen te kennen gegeven, dat met open vizier zou wor- den gestreden. Ter volgen- de, de heer Groen, in de *Nederlander* een onedelde polemië tegen de Katholieken, of Ultramontanen, in den *Nederlander* althans hedendaagsch synoniem genoemd. Geven wij het woord aan den heer Groen: »Onbillijk en zeer onedelmoedig is het van dengene »die hij uitzondering en geheel vrijwillig, de verant- »woordelijkheid der algemeene rigting van eene politieke »courant op zich heeft genomen; en dagelijks aan naam- »looze vergaazing en laster ten doel staat, te vergen dat »hij, bovendien voor ieder woord, ik zeg nu niet van »de redactie, maar althans van hetgeen hij zelf nu en »dan in het dagblad mocht willen schrijven, aansprakelijk »zij. Dat hem tittel en jota eener, wat is couranten- »polemië anders? onmiddellijk, met iedere feil en ver- »gissing, opgeteekende *improvisatie* in rekening worde »gebracht.

De bekentenis is waard dat men er nota van neemt; wij hadden haar niet van den heer Groen verwacht, wiens polemië schier dagelijks aait op »tittel en jota» die aan de *improvisatie* van zijne tegenpartij ontvallen mogen. Hoe! de heer Groen werpt de verantwoordelijkheid van ieder woord, dat hij zelfs in den *Nederlander* zal heb- ben geschreven, van zich af, op grond dat het eene »impro- »visatie» is, die »onmiddellijk met feil en vergissing» wordt opgeteekend. En diezelfde heer Groen stelt de Katholie- ken van Nederland, die ultramontanen geheten worden, aansprakelijk voor ieder woord, dat niet slechts aan een en- kelen hunner hier te lande, maar aan een of anderen schrij- ver te Parijs, of in 't Zuiden van Frankrijk, of in Ier- land, of waar dok in »eene onmiddellijk met feil en ver- gissing opgeteekende *improvisatie*» van eene »couranten- polemië» mogt zijn ontvallen. En het is met behulp van zulke woorden uit eene »met feil en vergissing op- geteekende *improvisatie*», die de heer Groen uit alle hoe- ken der wereld bijeen verzamelt, dat de protestantsche hartstogten tegen katholieke landgenooten zijn en worden opgeroerd! En dat door denzelfden man, die meent niet verantwoordelijk te kunnen worden gesteld voor hetgeen hij zelf in een courant-artikel zal hebben geschreven? Met welk recht komt dan diezelfde man de Katholieken verantwoordelijk stellen voor ieder woord, dat een en- kele hunner, misschien een buitenlander, hier niet zel- den volkomen onbekend, met feil en vergissing in een krant-artikel zal hebben geïmproviseerd?

Wij erkennen overigens gaarne, en letten daarop in onze polemië steeds zoo veel mogelijk, dat men om een couranten-polemië, als van een wijsgeerig werk, geen letteren woordenzifterij behoort te maken. Maar als men weet, dat niemand meer dan de heer Groen zijne

pen meester, is, als dat verdelvend is, dat hij nog minder dan de heer Thorbecke bloot staat aan het ge- vaar, om zich woorden te laten ontvallen; dat hij die woorden niet slechts doorgaans, maar steeds — eene en- kele uitzondering wordt uiterst zeldzaam opgemerkt als een witte raaf, — met de grootst mogelijke gevatheid weet te kiezen; dan vragen wij of de heer Groen ook wel het recht heeft om, op die toegevendheid aanspraak te maken, die elk ander krant-improvisa- teur, die mijder dan hij in de keus zijner uitdruk- kingen gevat is, zou kunnen inroepen. En dewijl hij die toegevendheid aan niemand zijner tegenpartij gunt, maar veel eer gewoon is misbruik te maken van elke uitdruk- king, die aan een of anderen krantschrijver ontvallen mag, en haar toe te rekenen aan het genootschap, waarvan de schrijver slechts een lid en soms zelfs een onbeduidend lid is; hoe kan dan de heer Groen verde- ren, dat hem toegevendheid geleend worde omtrent het- geen hij zelf met zeldzaam talent, waaraan niet ligtelijk iets ontvalt, schrijft?

Wij vragen daarenboven en hiertoe eindigen wij, tot hoeverre strekt de reserve door den heer Groen ge- maakt? De behendigheid van den heer Groen, is gelijk zijn talent, geene gewone. Daarom is het zaak te verne- men, of soms het voorbehoud gemaakt is met het doel om te kunnen terug komen, op hetgene na en dan ge- schreven is, als het oogenblik zou kunnen daar zijn, om de slagen, die men dikwerf om den arm genomen heeft, los te laten?

De heer Groen, in de *Nederlander* een onedelde polemië tegen de Katholieken, of Ultramontanen, in den *Nederlander* althans hedendaagsch synoniem genoemd. Geven wij het woord aan den heer Groen:

»Onbillijk en zeer onedelmoedig is het van dengene »die hij uitzondering en geheel vrijwillig, de verant- »woordelijkheid der algemeene rigting van eene politieke »courant op zich heeft genomen; en dagelijks aan naam- »looze vergaazing en laster ten doel staat, te vergen dat »hij, bovendien voor ieder woord, ik zeg nu niet van »de redactie, maar althans van hetgeen hij zelf nu en »dan in het dagblad mocht willen schrijven, aansprakelijk »zij. Dat hem tittel en jota eener, wat is couranten- »polemië anders? onmiddellijk, met iedere feil en ver- »gissing, opgeteekende *improvisatie* in rekening worde »gebracht.

Men leest in de *Kerkelijke Courant*: »NIEUWEVEEN, 20 Jan. (Class. Leyden.) Wij kun- nen en mogen niet nalaten openlijk en dankbaar te ver- melden, wat ons dezer dagen bovenmate heeft verrast en verblijd. Een aanzienlijke grondeigenaar hier woonachtig, de heer Jacobus Kiebert, (belijder van de R. Kotholieke godsdienst) heeft bij uiterste wilsbeschikking, aan de dia- konie der Hervormden, een legaat van zes honderd gul- den, gelijkstaande aan een zoodanig bedrag aan zijne eigene geloofsgenooten, besproken, vrij en onbezwaard vermaakt, tot welks aanvaarding bereids de koninklijke magtiging is gevraagd en eerlang te gemoet gezien wordt.

»Deze edele daad staat hoog bij ons aangeschreven, omdat zij getuigenis geeft van den echt christelijken geest en zin welke hem bezielde.

»Reeds op 50 jarigen leeftijd ontviel hij ons door den dood; en ofschoon niet bewend door gade en kroost, daar hij nimmer in eene echtelijke vereeniging trad, treuren echter zijne bloedverwanten, vrienden en wel het meest de armen van beide gemeenten om zijn gemis.

»Met den wensch en de bede in het hart, dat de werken der liefde en barmhartigheid door hem op aarde verrigt, en nog tot ons sprekende na zijnen dood, hem mogen gevolgd zijn tot in de eeuwigheid, eindigen wij dit berigt, der nagedachtenis van onzen vriend Kiebert als eene regtmatige hulde gewijd.

»Namens den Eerwaarde Kerkeraad der Hervormde Gemeente te Nieuweveen,

P. SCHOENMAKERS, Pred.

De A. C. behelst het volgende:

»In de *Frankfurter Postzeitung* van eergisteren leest men het volgende uit de N. W. Z.

»Den 21 Jan. werd te Weenen door den Nederland- schen gezant baron van Heeckeren, aan graaf Buol, eene nota der Nederlandsche regering overhandigd, die zoo als ons van goederhand verzekerd wordt eene verklaring in- houdt ten aanzien van de politiek welke de Nederlandsche regering besloten heeft te volgen bij het dreigende aan- zien dat de staat van zaken neemt. Deze verklaring moet, naar wij met zekerheid vernemen, inhouden dat de re- gering der Nederlanden van de tot dusverre gevoelde po- litiek in geen oogenblik af zal wijken. De omstandigheid dat de vriendschapsbetrekkingen met de overige staten van Europa in geenerlei opzigt iets te wen- schen overlaten er volstrekt geen grond aanwezig is tot het nemen van buitengewone maatregelen, die ligtelijk van de eene of de andere zijde zouden kunnen worden uitgeleed in strijd met de bedoelingen der regering het- geen aanleiding zou kunnen geven tot misverstand en ge- schillen, tot vermindering waarvan de Nederlandsche rege- ring te allen tijde allerijverigst werkzaam was. Naar alle waarschijnlijkheid zullen zoowel ons (het Oostenrijksche) kabinet als de overige mogendheden met deze verklaring genoegen nemen. Zeker is het dat men niet gaarne zou hebben gezien, dat de Nederlanden toegetreden waren tot de onzijdigheids-verklaring van Zweden Noorwegen en De- nemarken, omdat de beweegredenen, die dezen stap als noodwendig voor de skandinavische mogendheden deden voorkomen, met betrekking tot de Nederlanden niet als geldend kunnen worden beschouwd.

Bij Koninklijk besluit van den 20 dezer, n°. 53, is vergunning verleend: 1°. aan de gemeenten Stad en Ambt Ommen tot aanleg van een kunstweg, van kort- geslagen keijlen, volgens de bewerking van Mac-Adam, aanvangende als bij het toliek op den weg van Ommen naar Berde, door de buurtschap Lemde tot Hellendoorn, ter lengte van 7350 ellen; 2°. aan de gemeenten van Rijssen, Hellendoorn, Goor en Wierden tot aanleg van gelijken weg van Hellendoorn tot aan den ouden weg van Rijssen, naar den Ligtenberg en van daar door Enter tot aan de Keistraat te Goor, ter lengte van 27,350 ellen.

Het Kon. besluit van 29 Junij 1848 is bij besluit van 18 Jan. jl. toepasselijk verklaard op de West-Indische koloniën.

Bij besluit van 18 Jan. jl. is vernietigd een besluit van den gemeenteraad van Spijk.

Bij Koninklijk besluit van 11 Jan. is gewijzigd art. 9 van het besluit van 8 Febr. 1849, en de betrekking van opzigter van den Waterstaat van de 4de klasse opge- heven, en daarentegen het getal der opzigtters van de 3de klasse vermeerderd met tien, en alzoo gebracht op veertig.

Bij Koninkl. besluit van 17 Jan. is goedgevonden: 1°. Onzen minister van Justitie te magtigen tot de af- gifte van Onzentwege van kommissien van Rijksveld- wachter aan al de zoodanige beamtten, als naar den aard van hunnen gewonen werkkring, daartoe door hem in overleg met zijne ambtgenooten geschikt worden ge- acht; 2°. te bepalen: dat van de beëindiging voor den

Kantoor van alle rijkspolitie-beambten van en be-
hoefde den rang van inspecteur, zal blijken door eene
aanteekening van zijnen weg aan den voet der acte van
aanstelling of commissie.

Z. M. heeft eervol ontslag verleend aan F. van der
Elst, als lid der commissie voor de Rijnvaart, onder
dankbetuiging voor de diensten, door hem gedurende
een aantal jaren bewezen, en in dezelfde plaats benoemd
F. C. Deking Dura; voorts gedegeerd de benoemingen
van Mr. C. Fock, burg. van Nigtevecht, en van E. de
Wendt Alberda van Ekenstein, burg. van Marum, tot
sekr. hunner gemeente; alsmede G. A. Neomagus eervol
ontslagen als ontv. der dir. in- en uitg. regten en akc.
te Ittervoort, behoudens aanspraak op pensioen.

Volgens mededeeling van het Oostenrijksch telegraaf-
bestuur is thans op alle Oostenrijksche telegraafkantoren
nachtdienst ingevoerd, en zijn deze kantoren mitsdien
ten allen tijde voor het publiek geopend.

Het reeds op de tarieven voorkomende Oostenrijksch
telegraafkantoor te Pola is voor de dienst geopend.

Voorts zijn de kantoren van den Rijkstelegraaf, door
middel van de Oostenrijksche lijnen, op twee punten,
namelijk bij Höchst en Oberried, in verbinding gebragt
met de Zwitsersche lijnen.

De dienst langs deze nieuwe verbindingslijnen wordt
op 1 Februarij eerstkomende geopend. Met dien dag
treedt dienvolgens het tarief lit. M. in werking, en
zults ter vervanging van het vroeger, bij beschikking
van 7 Okt. II. N°. 152, onder gelijke letter bekend ge-
maakte.

Volgens berichten uit Keulen, van heden morgen, was
aldaar geene verandering in den waterstand en de ri-
vier voerde slechts weinig ijs af.

Te Hulhuizen en Pannerden is sedert gisteren geen
noemenswaardige verandering in den waterstand. Gisteren
was hier en daar beweging in het ijs tussehen Tiel en
Dalem. Voor en beneden Tiel is blank water. Heden is
echter de Waal nog met ijs bezet van Bommel tot Dalem;
van daar tot Hardinxveld is thans eenige ijsgang; van
Sliedrecht tot Dordrecht blank water. Te Gorinchem was
heden morgen de waterstand 3.76 el O. N. P.

Op den Nederrijn en Lek zat het ijs nog vast. Te
Arnhem was het water 12 duim gevallen; de rivier werd
daar en te Westervoort nog te voet gepasseerd. De Lek
is aan den benedenmond open tot Langerak.

De IJssel is bij het Katerveer en tot 200 ellen bene-
den het Zalkerveer open; bij Kampen zit het ijs nog
vast; het Ganzediep is meerendeels vrij; de zee nog
met ijs bezet.

GRAVENHAGE, 27 Jan. H. M. de koningin heeft
eene prachtige bijdrage gezonden als prijs voor de verlo-
ping ten behoeve van drie weezen te Delft.

Gisteren middag heeft er bij Z. K. H. Prins Hen-
drik een diner plaats gehad dat door Ministers en vele
aanzienliken werd bijgewoond.

Gisteren is aan het paleis van Z. M. ontvangen het
kostbaar smythaasch tapijt, dat in de koninklijke fabriek
te Delft is afgewerkt en tot een geschenk voor Z. M.
den keizer der Franschen bestemd is.

Z. K. H. Prins Frederik zal aanstaanden Maandag
een groot bal geven.

Door het bestuur der afdeeling 's Gravenhage van
de vereeniging ter bevordering van fabriek- en handwerk-
niverheid in Nederland, is bij circulaire bekend ge-
maakt, dat door die afdeeling het plan ontworpen is,
waarnaar overeenkomstig de plaatselijke behoeften, eene
industrie-school te 's Gravenhage zou kunnen worden tot
stand gebragt. Zij heeft mitsdien een ieder, die haar in
dat plan zou willen ondersteunen, uitgenoodigd daartoe
geldelijke bijdragen af te zenden, opdat ook hier eene
der instellingen zal verrijen, waarvan de toekomst der
nijvere klasse afhangt, zonder welke ons vaderland zijnen
rang onder de industrieelc Staten niet kan hernemen en
hoe langer hoe meer moet achteruitgaan.

Wij zijn in staat gesteld, mede te deelen, dat se-
dert het onlangs gegeven bericht, tot afschaffing der ker-
mis is besloten door de 24 hier nagenoemde gemeenten
in de provincie Zuid-Holland: Ter Aar, Alblasserdam,
Arkel, Nieuw-Beyerland, Blekensgraaf, Brandwijk, Har-
dinxveld, Hillegersberg (in het gehucht Terbregge), Ha-
zerswoude, Hoornaar, Molenaarsgraaf, Nieuwland, land van
Arkel, Noordeloos, Oegstgeest, Oudenhorn, Pijnacker,
Bockanje, Rijsaterwoude, Sassenheim, Schipluiden, Slied-
recht, Streefkerk, Valkenburg en Wijngaarden.

Uit Assen schrijft men dat, mocht al het ontwerp
om 7.200.000 toe te kennen voor een kanaal van Assen
naar Groningen, nog niet bij de Tweede Kamer zijn in-
gekomen, men er voor durft instaan, dat deze voordragt
bij de Kamer, zoodra dezelve weder bijeenkomt, zal in-
komen, en men zich dus in Drente met volle gerust-
heid over de aanstaande indiening mag verheugen.

In den gemeenteraad van Groningen is besloten de
vergunning tot het staan op de aanstaande mei-kermis,
op de gewone wijze te verleenen.

NIJMEGEN, 27 Jan. De toestand van de rivier de
Waal voor de stad is sedert ons laatste bericht in zoo-
ver deelt, dat in gezegzaam vrij van ijs is. Nu en
dan evenwel nog eenig ijs, van de kanten losgelaten,
voorbij. De waterstand is echter zeer verminderd, zoodat
die bijna aan dien van het najaar gelijk is. Om die reden
is dan ook het verval der Ooysluizen zeer groot en ont-
last zich het water met vreeslijk geweld. Men ziet reeds
schepen stroom-opwaarts varen, en weldra zal, indien de
berigten van beneden gunstig worden, de vaart stroom-
afwaarts geopend worden. Immers tot beneden Dreumel
is het ijs volgens de berigten van gisteren opgeruimd,
hier en daar vertoonde zich nog eenig drijfij. Den 25
Jan. des morgens ten half 11 ure brak er te Tiel, na
een val van 64 duim in de 24 uren, eene geul door de
ijs-bezetting, ten gevolge waarvan verdere ijsgang plaats
had en het water sterk bleef vallen. Lager was echter
de rivier niet losgeraakt.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIS, 27 Januarij. De *Moniteur* behelst een nota
met betrekking tot het budget van 1853 en 54. Deze
nota verklaart dat de twee begrotingen het evenwigt
houden en dat dit voor 1855 ook het geval zal zijn.
Uit dezelfde blijkt dat de schatkist thans 34 miljoen
gereed geld heeft en een waarde van 160 miljoen in
portefeuille.

In het *Journal de Petersbourg* van 20 Januarij,
leest men boven aan het volgende:

Het publiek is door de buitenlandsche dagbladen reeds
onderrigt van het bevel door Engeland en Frankrijk aan
hunne vereenigde vloeten gegeven om de Zwarte zee bin-
nen te zeilen.

Wijl dit bevel slechts mondelings is ter kennis gebragt
van het keizerlijk kabinet, heeft het gemeend zoo te
Londen als te Parijs bepaalde ophelderingen te moeten
vragen aangaande het karakter en de uitgestrektheid der
maatregelen, welke de beide gouvernementen hiermede
op het oog hebben.

Van het te ontvangen antwoord zal de houding van
het kabinet afhangen.

De *Courrier du Havre* deelt een brief mede van Kon-
stantinopel dd. 3 Januarij, aangebragt door een zee-
kapitein, den heer Felix Sicard. Twee uittreksels van
dien brief meenen wij om hunne belangrijkheid hier te
moeten laten volgen:

„Eindelijk ben ik sedert eenige dagen te Konstanti-
nopol aangekomen, na in December de Egyptische, Sy-
rische kusten en die van Klein-Azië te hebben bezocht.

„De Aziatisch-Turksche provincien zijn steeds en wor-
den meer en meer door den besten geest bezield, ter
verdediging van het rijk, ondanks de kabbalen en de
kwaadgezindheid der Grieken, die alles in het werk stel-
len om de pogingen der Turken te belemmeren.

„De Arabieren der woestijn, de ruiters van Damaskus,
de Maronieten en de Drusen van den Libanon, de Kur-
den van den Taurus, zenden onafgebroken naar Konstan-
tinopel geregelde troepen en vrijwilligers van allerlei ou-
derdom.

„Zij gaan scheep in verschillende havens der Syrische
kust en bovenal te Beyruth, op Oostenrijksche en Fran-
sche pakketbooten, die aldaar meermaals 's maands aan-
komen.

„Smyrna in klein Azie, is het punt waar al de gere-
gelde en ongeregelde troepen van dat groote deel des rijkc
scheep gaan.

„Daar, gelijk te Bayruth hebben wij vele honderden
soldaten en vrijwilligers aan boord genomen, die ons door
de Pachas als passagiers gezonden werden.

„Ondanks het verschil van ras, zeden, en godadienst,
al die verschillende onderdanen van den Sultan, zijn even-
vurig ter verdediging van het rijk; zonder eenig leed-
wezen verlaten zij den huiselijken haard, vrienden en
bloedverwanten; veelal hebben zij niets meer dan het
hoogst noodzakelijke; naauwelijks zijn zij gekleed; het
voornaamste van hunne bagage zijn hunne wapens, die
in geheel niet te verachten zijn, bovenal hunne Da-
mascener zwaarden, welke zij met eene buitengemeene
kracht en behendigheid hanteren.

„Wat hun lichaamsgetel betreft, zij bevestigen het
spreekwoord: „sterk als een Turk,” en zijn algemeen
van een buitengewone grootte en kracht.

„Die verschillende troepen zullen dus een aanzienlijk
en ontzag inboezemend geheel vormen, na behoorlijk
onderrigt en gedisciplineerd te zijn.

„Zij vormen een reserveleger dat men bereids op meer
dan 100,000 man kan schatten en binnen drie maanden
met een derde vermeerderd zal worden, om zich aan
het leger te voegen en daadwerkelijk in de lente aan
den oorlog deel te nemen.

„Die nieuwe troepen zullen tienmalen de verliezen ver-
goeden, geleden in den strijd van den herfst en den
winter. Het leger zal alsdan ongeveer 500,000 man
tellen.

„Magtige hulptroepen worden bovendien in de maand
December gevormd, om zich met de vorige te vereeni-
gen. Er worden Hongaarsche en Poolsche regementen op-
gerigt. Wij hebben gedurende twaalf dagen, aan boord
ontvangen kolonels en hoofd-officiëren der twee dappere
volken die met jeugdig vuur toesnellen ter verdediging
van het Ottomanische rijk. Want voor hen is het on-
dersteunen van den Turk den Rus verzwakken en langs
den kortsten en roemrijksten weg de onafhankelijkheid
van Polen en Hongarije te gemoet gaan.

„Van vreugde bevende, vernamen wij van die brave
officiëren de onbekende of geheime hulpmiddelen die de
Polen en Hongaren nog bezitten.

„Binnen weinigen tijd zal men zonderlinge dingen zien.

„Nooit is een oorlog voor de onafhankelijkheid en vrij-
heid zoo gevoerd geweest, als die binnen kort zal uitbarsten;
er zijn geen 150,000 man, maar 150,000 Poolsche en
Hongaarsche strijders.

„De hoofd-officiëren zijn onmiddellijk den Sultan voor-
gesteld geworden, die hun het vriendelijkst onthaal heeft
gedaan.

„In het Turksche leger bevinden zich onder de geor-
ganizeerd wordende regementen, twee kozakken-regemen-
ten, zij zijn op dezelfde wijze gewapend en gekleed als
de Russische. Zij moeten dienen, om die gevreesde ruiters
te bevechten. In hunne geleederen vindt men een aantal
Hongaarsche huzaren. door

„De gevaarlijkste vijanden der Turken zijn noch de
Don-kozakken, noch de openlijk aan den Donauoever en de
kust van Anatolië gelegerde Russische legers. Er zijn
talrijke geheime vijanden in de hoofdstad en de provin-
ciën verspreid, die hun duizendmaal meer kwaad be-
rookken, wijl zij, niet te ontdekken in den onzichtbaren
oorlog, dien zij, door middel hunner kabbalen en sehan-
delijke intrigues, tegen den Turk voeren, alles aan-
wenden om de Turken voor het oog der Europeërs in
minachting te brengen en de Turken zelven te ontmoe-
digen. Die geheime vijanden zijn de zoo talrijke Rus-
sische agenten en spionnen, spionnen en agenten, erger
dan adders en die door den Czaar overstelpt worden met
goud en bedwelmd door eerezuchtige beloften.

„In de eerste plaats zijn zij onder de Europeersche en
Aziatische Grieken gekozen, die, gelijk bekend is, in
het Ottomanische rijk verscheidene miljoenen tellen.

„Men kan zich niet voorstellen hoe vele afschuwelijke
logens, dagelijks te Konstantinopel en in de Turksche
provincien verspreid worden; men moet het
bekennen, vaak met heusche sluwheid gesmeed, door
middel der toepassing van de geringste bijzonderheden.

„Wij hebben zelven hierover kunnen oordeelen, in
den loop van December vooral, te Alexandrie (Egypte),
te Jaffa, te Caïra, te Beyruth, Tripoli, Latakia,
Alexandrette, aan de Syrische kust, te Farsus, Messina
Karamanie, zelfs te Rhodus en bovenal te Smyrna, te
Mecidin, in de Dardanellen, te Gallipoli en eindelijk te
Konstantinopel.

„Twintigmaal voor een, naar het zeggen der Grieken,
was het met de Turken gedaan. Aan de Syrische kust
was in die door kwaadwilligheid verspreide geruchten iets
hatelijks. De Grieken, leugenachtiger dan eertijds de
bedrieger Sinon, zijn er in geslaagd aan de onwetende
kustbewoners te doen gelooven, dat de Engelsche en
Fransche in den Bosphorus waren om met de Russen ge-
meene zaak te maken. „Geen natuurlijk aanleiding gaf,
dat de ligtgeloovige heden, zich de toekomstige prooi
der tegen hen verhoorden Europeërs wanende, op ver-
schillende plaatsen tegen de Franken van Syrië bedrei-
gingen hebben gerigt.

„Onder anderen zijn de Christenen te Beyruth in de
eerste dagen van December ernstig bedreigd geworden,
zoodat het wijs en geestkrachtig gedrag van onze konsuls
en de krachtadige tusschenkomst van den Christen-
vorst van den Libanon vereischt werden om hen te be-
schermen.

„In onze pelgrimstogt naar den berg Carmel den 10
Dec. vernamen wij dat de Latijnsche Vaders van *Saint-
Jean-d'Acre* en andere Christenen gedwongen waren ge-
weest den vorigen dag de vlugt te nemen, wijl de Pachas
zelf niet langer den toorn der Turken kon bedwingen,
die sedert eenigen tijd door de Grieken in den wam wa-
ren gebragt, dat de Westersche kabbalisten hunne troepen
en vloeten hadden gezonden om het rijk onder elkander
te verdeelen.

„Te Katakia, te Tripoli, te Alexandrette hebben der-
gelijke feiten plaats gehad.

„Te Smyrna is het erger geweest: men verhaalde ons
dat Konstantinopel in den brand stond, dat de Turken
in opstand tegen den Sultan waren, enz. enz. Men beves-
tigde ons, om zoo te spreken, eiden eede, dat de Fran-
sche en Engelsche vloeten in de grootste tweepart waren,
dat twee gevechten tusschen de officieren der beide es-
kaders hadden plaats gehad, kortom, dat de twee ad-
miraals verregaand oneensgezind waren.

„Wij werden gelukkiglijk ten aanzien van het laatste
uit den droom geholpen, toen wij eenige dagen na
te Konstantinopel aankwamen; maar nederig hebben wij
aan onze kollega's van het eskader moeten betuigen,

dat wij een oogenblik aan den twist met de Engelschen geloofd hadden, en beter dan in 1840, de kanonnen alleen het woord zouden voeren.

«Ons werd op stilligen toon geantwoord, dat de eskaders nooit zoo eensgezind waren geweest, en een weinig later de verspreiders dier slechte geruchten voor hunne logens zouden bogen.

«Voor ons, die omtrent dat punt als omtrent al het overige zoo gelukkig uit den droom zijn geholpen, heeft het weinig te beteekenen; maar men oordeelt welk een vreeselijke uitwerking die talrijke valsche geruchten moeten veroorzaken in de uitgestrekte provincien, waar het zoo moeilijk is de waarheid te doen doordringen, wijl de geregelde en officiele gemeenschapsmiddelen nog maar zeer gering en slecht er onderhouden zijn.»

ENGELAND.

LONDEN, 27 Januarij. Naar men verneemt heeft Lord Clarendon aan den Russischen gezant in antwoord op de vraag naar de bestemming der vereenigde eskaders in de Zwarte Zee, te kennen gegeven, dat hieromtrent geen andere verklaring was dan de reeds bekende. De Fransche regering dacht dienaangaande eenstemming met de Britsche.

Binnen twee of drie dagen zal het antwoord officieel worden bekend gemaakt en naar het zeggen van den Times, in denzelfden geest zijn.

— Omtrent de heerschende gezindheid van het Engelsche volk aangaande een oorlog met Rusland leest men in de Globe:

«Ons land is niet alleen bereid voor, maar ongeduldig naar eenen oorlog; de kleine vredespartij durft niet openlijk voor hare gewoonten uitkomen, zoo onpopulair zijn ze. De oproeping van het bestuur onzer marine vindt zeer veel ingang. De vrijwilligers voor het corps kustwacht, hetwelk thans wordt opgericht, schijnen zich bereidwillig aan te melden. Zoo is ook dezen zomer door het gedrag der burger-militie gebleken hoe veel belang de jongelieden in deze dienst stellen. En overal waar menschen zamenkomen, in koffijhuizen, op stoombooten en spoorreinen, hoort men de noodzakelijkheid verkondigen om te beletten dat Europa onder uitsluitenden invloed van Rusland gerake.»

— Men leest in den Times:

«Volgens de door ons uit Berlijn ontvangene berigten en de mededeelingen, welke de Russische gezanten in Londen en in Parijs bekomen hebben, schijnt het, dat Keizer Nikolaas het niet raadzaam geoordeeld heeft, op het berigt van het binnenzeilen der vereenigde vloeten in de Zwarte zee, tot eenen uitersten maatregel over te gaan. Indien wij goed onderrigt zijn, heeft hij op die handeling niet geantwoord met eene bedreiging, noch met een protest, veel minder met eene oorlogsverklaring, maar met eene vraag. Hij wenscht te vernemen, welke de bedoelingen der vloeten zijn: of zij voor Turkije partij trekken, of eene strenge onzijdigheid in acht zullen nemen. De aard der aan de admiralen gegevene instructiën is geen geheim voor Europa. Admiraal Dundas heeft het in zijne dagorder verkondigd, dat de vloeten de Turkische schepen en het Turkische gebied in alle streken der Zwarte Zee moeten beschermen. Dit is ook ter kennis gebracht van de te Sebastopol bevelvoerende officieren en verder duidelijk gemaakt door het uitkomen van een Duitsch konvooi naar Lattun onder onze bescherming. Dit een ander is zoo bekend en duidelijk, dat het Russische gouvernement daaromtrent geene verdere ophelderingen behoeft te vragen, en bovendien is het regtstreeks door sir Ham. Geymour en door de cirkulaire van den heer Drouyn de Lhuys, aan het kabinet van Petersburg bekend gemaakt, welken welken weg Engeland en Frankrijk besloten hebben te volgen.

Uit dien hoofde zijn de gouvernementen van Engeland en Frankrijk niet verplicht om aan de Russische ministers te zeggen, of de genomen maatregelen al dan niet inbreuk maken op eene strenge onzijdigheid, en of zij beschouwd moeten worden als daden waarmede voor Turkije partij getrokken wordt. Dat staat alleen ter beschikking van Rusland. Onze vloeten zijn naar de Zwarte zee gezonden met defensieve oogmerken en met defensieve instructiën. Voor het tegenwoordige bestaat geen oogmerk om eenig deel van het Russisch gebied, noch om Russische schepen aan te vallen. Indien onze schepen een Russisch eskader ontmoeten, zullen zij het beletten op nieuw een aanval tegen Turkije te doen, en het naar Sebastopol terugdrijven, — in geval van tegenstand, met geweld. Rusland zal zelf moeten beslissen, of het deze tusschenkomst wil beschouwen als eene regtmatige daad van gewapende scheidslieden, of als eene deelneming aan den strijd. De verbondene mogendheden hebben nog niet eenige vijandelijkheid aan Rusland aangezegd, maar slechts verklaard, dat hetzelve Turkije niet zal aanvallen waar zij in staat zijn om dit te beletten.

Wij weten niet welke ophelderingen verder dien aangaande gegeven kunnen worden; maar zeker is het, dat de baron v. Brunow, na met onze bewindslieden gesproken te hebben, zijne perken niet gevraagd heeft, en men zegt, dat hij gesproken heeft van het vragen van verdere bevelen uit St. Petersburg.

Deze handelwijze schijnt aan te duiden, dat Rusland, zelfs nu nog, begeerig is om de zaak niet tot het uiterste te laten komen, en oorlog te vermijden. De kans op eene bevrediging is dus waarschijnlijk negmaals geopend. De oorlog ten minste is niet verklaard, noch zijn de gezanten teruggeroepen, op het berigt van het voortzeilen der vloeten. Daaraan schijnt voor 's hands eene vredelievende beteekenis gehecht te mogen worden. Doch het kan misschien ook niet meer beduiden, dan dat de Keizer steeds tracht, de verantwoordelijkheid van de oorlogsverklaring op de verbondene mogendheden te werpen. Dit zal wel dra uitgemaakt worden door het eerstdaags te verwachten antwoord des Keizers op het laatste Wiener protocol.»

DUITSCHLAND.

BERLIJN, 27 Januarij. Het gerucht heeft gewild dat de Keizer van Rusland geprotesteerd zou hebben tegen den afstand van grondgebied aan den oever van de Jade gedaan door den groot-hertog van Oldenburg ten voordeele van Pruisen, met het doel om aldaar een Pruisische militaire haven aan te leggen. Dat gerucht heeft tot heden geen autentiek karakter hoegenaamd. Evenwel, een Deensch dagblad is van oordeel, dat een dergelijk protest zich zou kunnen gronden op artikel 6 der acte in 1773 door den grootvorst Paul, vermoedelijk erfgenaam der Russische kroon, gegeven, en in 1774 door Jozef II Keizer van Duitschland bevestigd.

De graafschappen van Oldenburg en Delmenhut werden afgestaan aan den jongsten tak van het thans regerende geslacht van Holstein-Gottorp, op voorwaarde, uitdrukkelijk in een clause vermeld, dat geen souverain dezer graafschappen het regt zou hebben zonder toestemming van den regerenden grootvorst of zijne nazaten, deze graafschappen op eenigerlei wijze te verpanden of te bezwaren, zelfs ze in wat opzigt ook te verbrekken en te vermindern.

— Baden, 22 Jan. Voorloopig moet men alle nieuwtijdingen betreffende eene gunstige schikking van het kerkelijk konflikt met zeker wantrouwen aannemen. De toegang tot Z. K. H. den Prins-regent wordt behoorlijk bewaakt; want wat storen de bureaukraten zich er aan, of de kroon gevaar loopt een harer schoonste parels te verliezen, de liefde der geloovige Katholieke bevolking, indien zij slechts de magt behouden, over de goederen en aanstellingen der kerk te beschikken, de Priesters te beheerschen en het aankomend geslacht naar hunne leerstellingen rerrigten kunnen! «Het betreft de regten van den Vorst niet, maar den regeringszin der ambtenaren, te beginnen van den burgemeester tot aan den verantwoordelijken minister.» Hoe weinig men de waarheid den troon wil laten naderen, blijkt niet slechts uit het bedwang der pers, maar veel meer uit het geweld, — dat zich enkel op het regt des sterksten grondt — waarmede men het regt van petitionneeren onderdrukt. Onder anderen, om een voorbeeld te stellen; prof. Singer te Freiburg werd tot eene gevangenis van zes weken verwezen, wijl hij zich bezig had gehouden met het verspreiden van eene gansch eerlijke petitie. Zoo ver gaat de laagheid van eenigen, dat men zich niet geschaamd heeft in een buitenlandsch dagblad (namelijk de *Elberfelderin* of het *Frankfurter Journal*) den heer Singer als een offer van hierarchiesche aanmatiging aan te duiden, wijl de Aartsbisschop hem als akademisch leeraar gesuspendeerd heeft.

— Heidelberg, 23. De kapellaan Wieser, die gisteren alhier de laatste der vier voorgeschrevene predikatiën hield, werd na de H. Dienst dadelijk gevangen genomen.

— Frankfort, 23 Januarij. Uit goede bron verneemt men dat het berigt van de *N. A. Z.* betreffende eene volkomene eindregeling der Badensche kerk-guestie, volstrekt ongegrond is. Evenmin waar is het, dat alle onderhandeligen zouden zijn afgebroken, gelijk de *Badische Landes Zeitung* en andere bladen verzekeren. Dat eenige Brdensche ambtenaren die in het kerk-konflikt het meest door hunne trouwloze raadgevingen den prins-regent in eene voor H. D. pijnlijke gesteldheid tegenover de Kath. Kerk en zijne Kath. onderdanen gebracht hebben zich alle moeite geven de aangevangen onderhandeligen af te breken, is maar al te waar. Zij wenden alles aan om den vrede onmogelijk te maken en vullen in dien zin de kolommen hunner bladen, als de *Badische Landes Zeitung*, *Schwab. Merkur* en *Frankf. Journal*. Er is desniettemin veel hoop, men mag schier met zekerheid zeggen, dat Z. K. H. de Prins-regent het net zal verzeuuren, waarin zelfzuchtige ambtenaren voortdurend bezig zijn hem te verstrikken. Met genoegen kan men berigten dat zoowel Z. M. de Keizer van Oostenrijk, als Z. M. de Koning van Pruisen, zich bepaald ten voordeele der regten van de katholieke Kerk tot den Prins regent gewend hebben. — Men mag dus vol vertrouwen in eene gewenschte oplossing der verwikkeling berusten.

BELGIE.

BRUSSEL, 27 Jan. Omtrent de ramp te Marchienne-au-pont volgen hieronder eenige nadere bijzonderheden: De mijn Sainte-Suzanne ter diepte van 800 voet is gelegen onder het bosch van Marchienne-au-pont en bevat drie onderaardsche gangen, waarvan slechts een bewerkt

wordt. Al de nachtwerkers waren als gewoonlijk in den avond van Zaterdag in de groeve gedaald; vier en twintig hunner en drie jeugdige handlangers waren in den achtersten gang gezonden, waar de werkzaamheden moesten plaats hebben. Tegen drie ure des ochtends hoorden eenige werkers die in de nabijheid van de opening des puts waren uit den gang een ontploffing als die van een gewerschot en dadelijk zagen zij ter zelfder plaatse een tamelijk dikken rook opgaan. Het waren de akelige voorboden van de nitbarsting van het gas (*feu gris*).

Vijf ingenieurs onverwijd geroepen, verschenen daar ter plaatse en daalden af, vergezeld van den directeur en eenige mijnwerkers, in den ondersten gang dien zij niet regt vermoedden dat het tooneel der ramp was geweest. Op ongeveer zestig ned. ellen van den put werden zij tegen gehouden door een aardinstorting die den kruisweg versperde. Door de werklieden geholpen ondernamen zij dadelijk de opruiming der aarde, ten einde de plaats te kunnen bereiken, waar de mijnwerkers zich bevonden. Maar daar gekomen vertoonden zich een vreeselijk schouwspel aan hun blik; de 24 mijnwerkers waaronder 2 handlangers, waren levenloos op elkander gechopt. Zij hielden nog hunne veiligheidslampen in de hand en met het hoofd liggende in de rigting van den uitgang. De lijen toonden slechts weinige sporen van verbranding; de werkers schenen veeleer gstikt te zijn. Drie der handlangers die op eenigen afstand waren, ademden nog, schoon doodelijk gekwetst: zij waren door de terugkaatsing der ontploffing getroffen. Zondag des namiddags had men de 24 lijen gevonden; de 3 gekwetste werklieden waren reeds des ochtends buiten gebragt.

Toen het akelig berigt der vreeselijke ramp zich in de nabijgelegene gemeenten verspreide, bragt het er eene algemeene ontzetting en gejammer te weeg. Gansche gezinnen ijlden naar de mijn Ste. Suzanne, hartverscheurende kreten slakende. Op den bodem der mijn bij de opening van den put, bad de geestelijkheid van Marchienne voor de overledenen. Gendarmen handhaafden de orde. Zoedra de nacht gedaald was, werden de 24 lijen in de bakken opgescheept. Toen ontstond er ook een hartverscheurend tooneel, dat die er tegenwoordig waren het nooit zullen vergeten.

Van de drie gekwetsten is er Maandag een bezweken en de gesteldheid der twee andere laat weinig hoop over. Onder de 25 overledenen zijn 11 huisvaders, 3 jonge meisjes en 11 jongelingen. De maatschappij *Pyramont* heeft reeds gisteren aan de gezinnen der offers aanzienlijke hulp doen uitreiken.

Wat de oorzaak der ramp betreft, men vermoedt dat een weinig koolzuur-waterstof gas zich in de bakken heeft opgehoopt, tengevolge van een verbranding van de kleding der ventilators, en dat het gas door het vuur van een mijn, die de werklieden lieten springen, ontbrand is. De ingenieurs doen xerig onderzoek naar al wat tot het ongeluk kan aanleiding gegeven hebben.

STADSNIEUWS.

BURGERSLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 28 Januarij.

OVERLEDEN (24 Jan.): M. A. J. van Wijngaarden, geb. van Stegeren, D. — (26 Jan.): M. C. Halacode, geb. van Noord, D.

OVERLEDEN (24 Jan.): J. Veltman, 74 j.

HANDELSBERIGTEN.

Overzigt der Week.

AMSTERDAM, 28 Januarij.

KOFFIN. Door den kleinen aanslag der Voorjaars Veiling bij de N. M. M. van 290,229 baten tegen 346,561 baten in 1882 en 389,474 baten in 1883 had de markt in de eerste dagen dezer week een gunstiger aanzien en was er voor goed ordinair blank Java wederom 63 cel te bedingen; later kwamen er door de agere Engelsche noteringen meerdere verkopen te voorschijn, en daar de vraag voor het begeherte grootendeels op speculatie berustte, was in de laatste helft de week tot 324 cel gemiddelde te bekomen. De markt op 294 en 300 cel voor goed ordinair met eenige afval.

THEE. Met weinig vraag, prijsgaand. TABAK. In Marjland heeft men bij diverse eerstehands afdoeningen, ten bedrage van 295 vaten; wederom zeer stijve prijzen betaald. — Van Java zijn 542 pakken R. R. gebost aangeregen ter markt gebragt, en accessievelijk tot geheimen prijs geplaatst. — In veiling tegen 9 Februarij 1.03 pakken Java, Plantage Veensra. — SULZER. Ruwe. In afwachting dat er bij het aanstaande open water, meerdere partijen ter markt zullen komen, was de stemming iets minder gunstig en heeft men onder de hand eenige kleine partijen Java, zelden bestaande uit 3 vaten de middel-prijzen der November-Veiling afgegeven. — Ook in Geraffineerd voor *livver* was weinig kooplust te bemerken, en behulve eene partij *Crushed W & Z* per Februarij tot 731, zijn geene noemenswaardige omzettingen te vermoeden. — In Geraffineerd voor *Conduitie* hebben wij geene prijverandering te vermoeden.

SPECERIJEN. Notenmuskatoe. In eerste soort blijft tot 195 cs. gezocht, waartoe niets meer te vinden is; men houdt op 198 a 200 cs. Noten N° 2 185 cs., N° 3. 135 cs., N° 4 190 cs. — Foelie C & D 180 a 185.

Onze Ruismarkt heeft deze week weinig nieuws opgeleverd, alleen gepeld Java blijft voor het binnenland tot 114 a 111; zeer gezocht en schaarsch. Gepeld Araacan op 114 a 111; gehouden. Gepeld Tafel 113 a 114.

